

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова (за професійним спрямуванням)

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

**Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)**

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Українська мова (за професійним спрямуванням)»
Викладач (-і)	Сидорук Оксана Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380508157995
E-mail викладача	oksana.sydoruk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно з розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Українська мова є державною мовою України, і вільне володіння нею сприяє реалізації творчих можливостей кожної людини в усіх сферах життя, її духовному вдосконаленню та розвитку національної самосвідомості. Критерієм освіченості й вихованості є висока мовна культура, яка включає в себе поняття мови і мовлення, їх природу, норми літературної мови та її різновидів, вільне володіння багатством виражальних мовних засобів.</p> <p>У справі виховання нашої молоді інтелігенції особливого значення набуває курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)», мета якого полягає в поглибленні знань про українську мову, формуванні умінь та навичок вільного володіння її багатими виражальними засобами на всіх рівнях: фонетичному, лексичному, фразеологічному, морфологічному й синтаксичному, а також у формуванні вміння володіти комунікативними засобами літературної мови, в умінні укладати документи, будувати й удосконалювати тексти різних стилів в усному й писемному мовленні, вдосконалювати навички мовного етикету.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування комунікативної компетенції студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.</p> <p>Основним завданням вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є : сформувати правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; сформувати навички оперування фаховою термінологією вихователя, редагування, коригування та перекладу наукових педагогічних текстів.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ПК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі професійної діяльності, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування</p>	

загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою (усно і письмово).

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ФК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

ФК-16. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

ПРН-6. Уміння планувати, організовувати та здійснювати освітню роботу відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти й чинних освітніх програм та з урахуванням психологічних, фізіологічних, та індивідуальних особливостей розвитку дітей на певних вікових етапах розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-13. Уміння усно та письмово спілкуватися державною мовою.

ПНР-14. Здатність користуватися технічними засобами та інформаційними технологіями для ефективної організації спілкування на професійному та соціальному рівнях.

ПРН-16. Здатність ефективно будувати комунікаційну стратегію.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	24
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	012 Дошкільна освіта	4	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	семінарські заняття	сам. роб

«Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування»

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Поняття національної і літературної мови.	2	2	2
Тема 2. Основи культури української мови.	2	2	4

Тема 3. Словники в Україні. Мовний етикет української науки.			2
Тема 4. Стилi сучасної української мови у професійному спілкуванні.		2	2
Тема 5. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Стратегії спілкування.	2		2
Тема 6. Лексика і фразеологія української мови в професійному спілкуванні.		2	4
Тема 7. Риторична (ораторська) компетенція.		2	4
Тема 8. Презентація як різновид публічного мовлення.		2	4
«Норми українського професійного мовлення та мови ділових паперів»			
Тема 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	2	2	2
Тема 10. Ділові папери та етикет службового листування.		2	2
Тема 11. Форми колективного обговорення професійних проблем.			4
Тема 12. Документація з кадрово-контрактних питань.	2	2	6
Тема 13. Довідково-інформаційні документи.		2	2
«Наукова комунікація як складова фахової діяльності»			
Тема 14. Українська термінологія в професійному спілкуванні.	2		4
Тема 15. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.		2	4
Тема 16. Основні правила бібліографічного опису джерел.			4
Тема 17. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.			2

Контрольна робота. Підсумкове заняття.		2	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 30 балів, Контрольна робота – 10 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Екзамен – 50 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 10 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.		
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 30 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – тестування.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність</i>. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <i>Відвідування занять</i>. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____pdf</p> <p>4. <i>Неформальна освіта</i>. Результати неформальної освіти зраховується згідно з «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>			
8. Рекомендована література			

Основна:

1. Антонюк Т.М. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації / Т. М. Антонюк [та ін.]. - Чернівці: Друк Арт, 2015.
2. Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [уклад.: Бабич Н. Д. та ін. ; за заг. ред. Н. Д. Бабич]. - 4-те вид., уточн. і допов. - Чернівці : Книги-XXI, 2014. - 556 с.
3. Караман С. О. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша. – К: Літера ЛТД, 2013. – 544 с.
4. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч посібник-практикум// Г. Л. Вознюк та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 324 с.
5. Український правопис / — стереотип. вид. — Київ: Наукова думка, 2019. — 392 с.
6. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. К.: Алерта, 2019. 640 с.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна

1. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. — 896 с.
2. Науменко Л.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : підручник / Н. В. Науменко. - Київ : НУХТ, 2014. - 255 с.
3. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко та ін. – 2-ге вид., стер. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.
4. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. – Київ: Академія, 2004. – 342 с.
5. Сучасний словник іншомовних слів / уклад.: Семотюк О.П. та ін. – К.: Ранок, 2017. – 688 с.
6. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. / З. О. Мацюк, Н. І. Станкевич - 4-те вид. - Київ : Каравела, 2012. - 352 с.
7. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: модульний курс. — К., 2008 — 448 с.

Словники ділової української мови

1. Бuzинний О., Щепотьєв В. Короткий російсько-український словник: Практичний підручник діловодства українською мовою. – К., 1924.
2. Осипів М. Російсько-український словник щонайпотрібніших у діловодстві слів: Практичний порадник. – Харків, 1926.
3. Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія. (Проект) / [Сост.]: М. Дорошенко, М. Станиславський та В. Страшкевич. – К. – Харків, 1930 [л в Мюнхені 1993 р. заходами проф. О. Горбача].
4. Бибиc С.П., Михно І.Л., Пустовіт Л.О., Сютa Г.М. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів. – К., 1997

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>
4. www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm
5. www.mova.info
6. www.novamova.com.ua
7. www.pereklad.kiev.ua
8. www.pravopys.net
9. www.rozum.org.ua

Викладач

Оксана СИДОРУК